

תקציר

מדד הדמוקרטיה
הישראלית

2017

תמר הרמן

חנן כהן / אלה הלר / ציפי לזר־שואף / פאדי עומר

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

החיים בישראל היום

אופטימיים לגבי
עתידה של ישראל

סבורים שישראל
היא מקום שטוב לחיות בו

מדד הדמוקרטיה הישראלית (ה־15 במספר) לשנת 2017 בודק היבטים מבניים, תהליכיים ותפיסתיים של הדמוקרטיה הישראלית. המדד מציג תמונה עכשווית רבת פנים ובד בבד מאבחן מגמות של שינוי ורכיבים של יציבות בעמדת הציבור הישראלי בזירות הפוליטיות והחברתיות.

74%

מכלל הציבור סבורים שלצעירים של היום קשה יותר להסתדר בחיים מאשר לדור הקודם

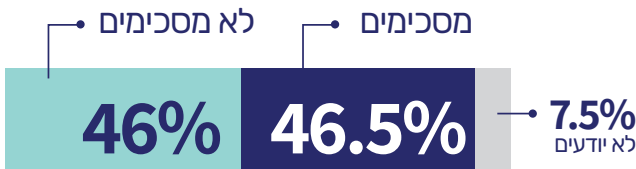

81%

מכלל הציבור היו מעדיפים להישאר בישראל גם אילו הייתה להם האפשרות לקבל אזרחות אמריקאית או אזרחות של מדינה אחרת במערב

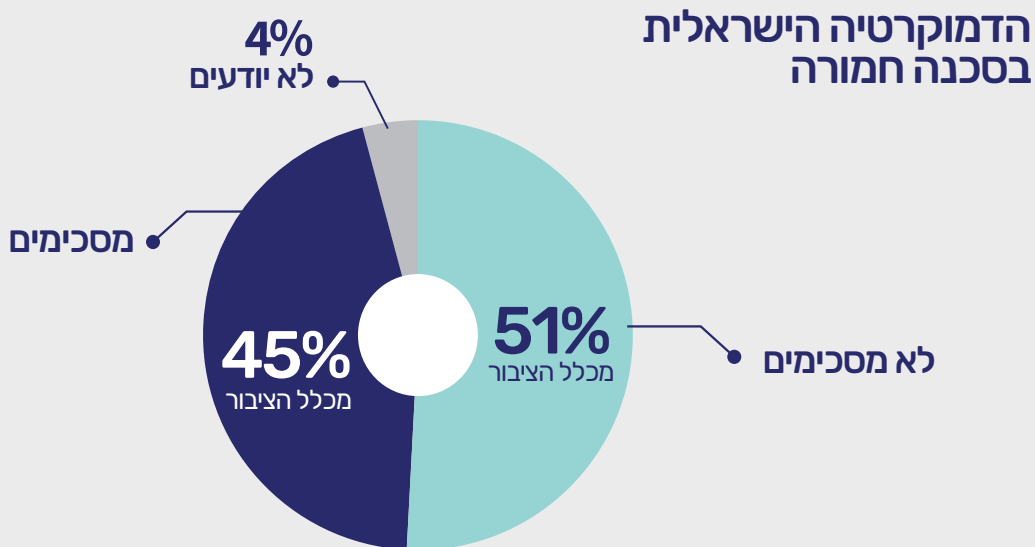

החיים בישראל קשים יותר מהחיים ברוב מדינות המערב

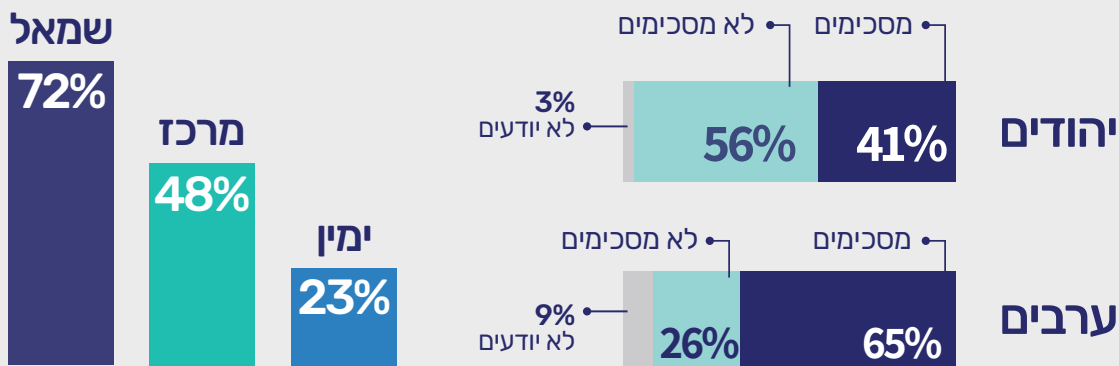

(מכלל הציבור)

תפקוד המערכת הפוליטית

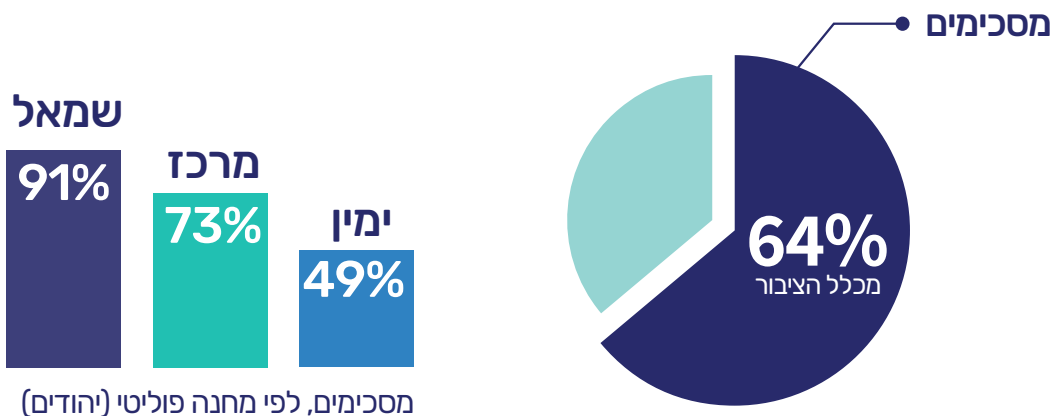

לפי מחנה פוליטי (יהודים)

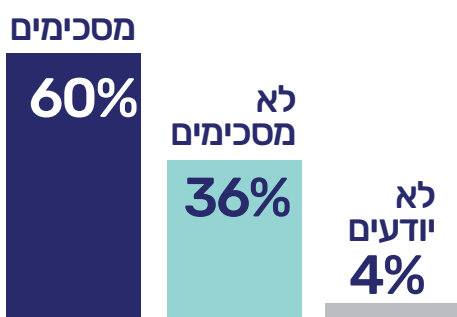

תפקוד המערכת הפוליטית

הממשלה אינה מטפלת כראוי
בבעיות העיקריות של המדינה

מסכימים, לפי מחנה פוליטי (יהודים)

פערי ההכנסה הגדולים בין
אזרחי ישראל פוגעים באופי
הדמוקרטי של המדינה
(מכלל הציבור)

תפקוד המערכת הפוליטית

לא מסכימים

58%

מסכימים

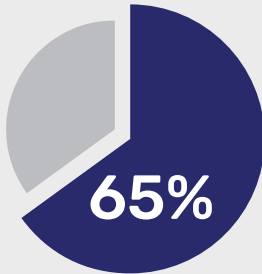
36%

6%

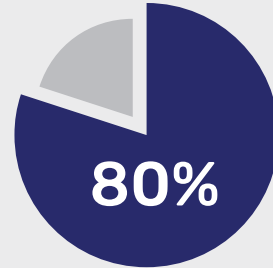
לא יודעים

צריך לקחת
מבית המשפט העליון
את הסמכות לבטל חוקים
שהתקבלו בכנסת

(מכלל הציבור)

מסכימים שהפוליטיקאים מנותקים
מהבעיות ומהצרכים של הציבור

מסכימים שהפוליטיקאים דואגים
יותר לאינטרסים האישיים שלהם
מאשר לאינטרסים של הציבור

41.5%

מסכימים שהכללים
של הדמוקרטיה יפים על הנייר
אבל אינם מתאימים לניהול יעיל
של המדינה

78%

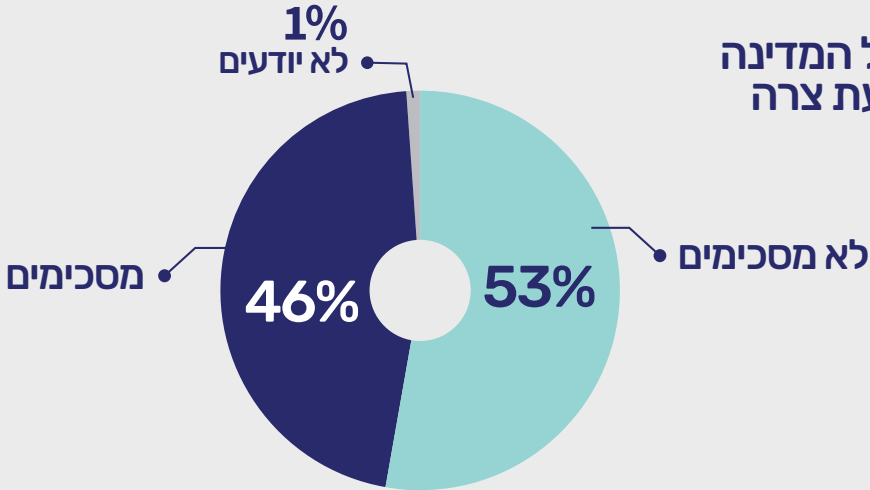
סבורים שאינם יכולים
להשפיע על מדיניות
הממשלה

תפקוד המערכת הפוליטית

אזרחי ישראל יכולים לסמוך על המדינה שתעזור להם בעת צרה

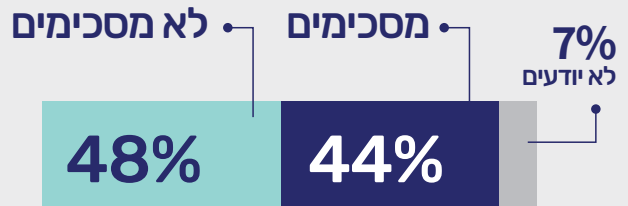
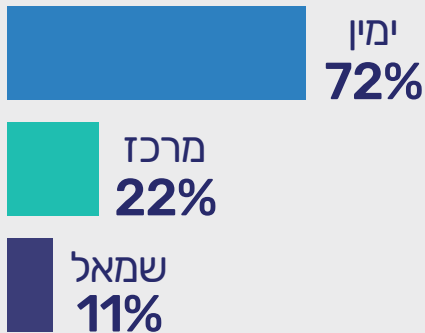
(מכלל הציבור)

למרות שרוב העם בחר בימין, מערכת המשפט, התקשורת והאקדמיה השמאלניות מפריעות לימין לשלוט

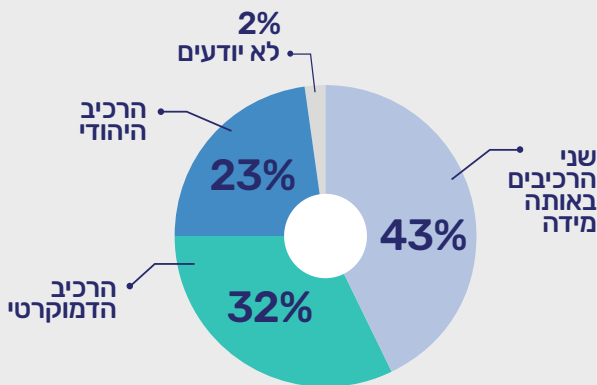
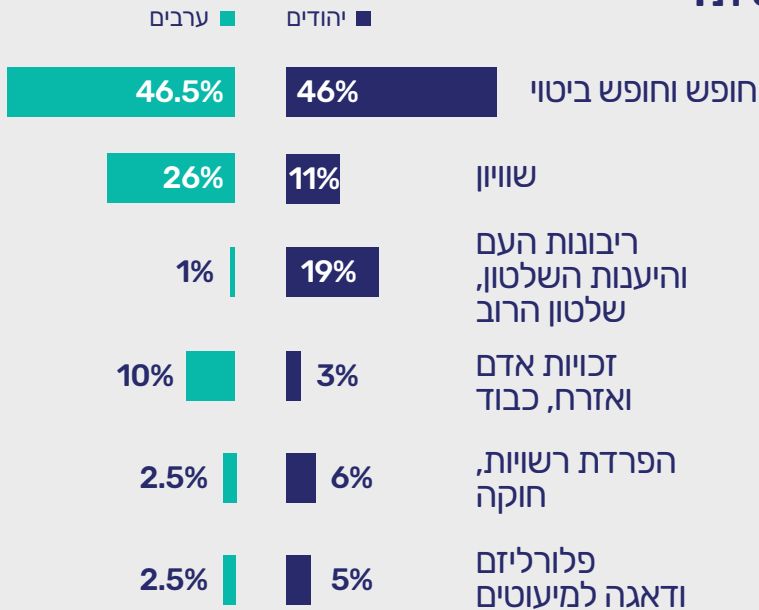
(מכלל הציבור)

מסכימים, לפי מחנה פוליטי (יהודים)

יהודית ו/או דמוקרטית?

מהי בעיניך מדינה דמוקרטית?

איזה רכיב היית רוצה
שיהיה חזק יותר
היהודי או הדמוקרטי?
(יהודים)

יהודית ו/או דמוקרטית?

מהי בעיניך
מדינה יהודית?

בעיקר לאום

47%

בעיקר דת

30%

דמוקרטיה
וסובלנות

9.5%

יהודיות
כמאפיין
שלילי

4%

יהודים

גזענות

29%

שייכת
ליהודים
בלבד

26%

לא
דמוקרטית

18%

גישה
חיובית

8%

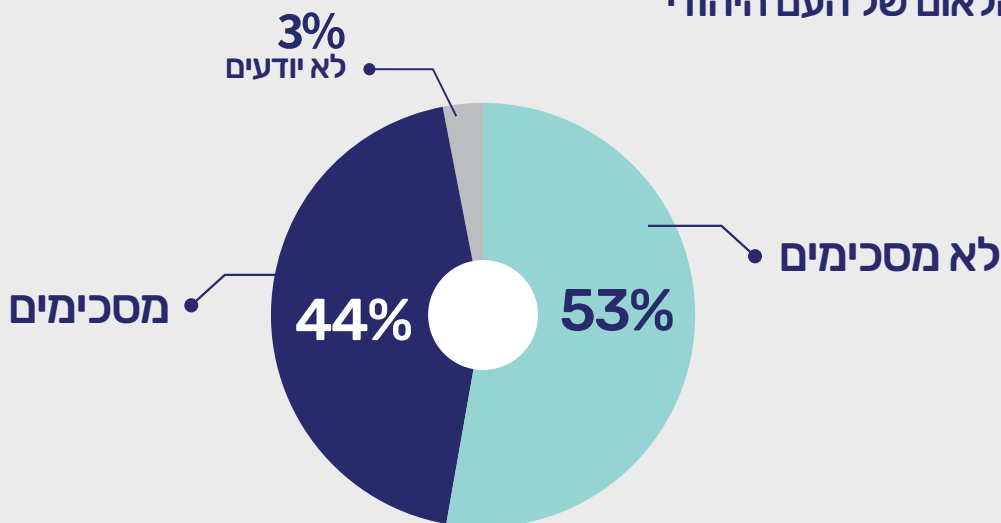
ערבים

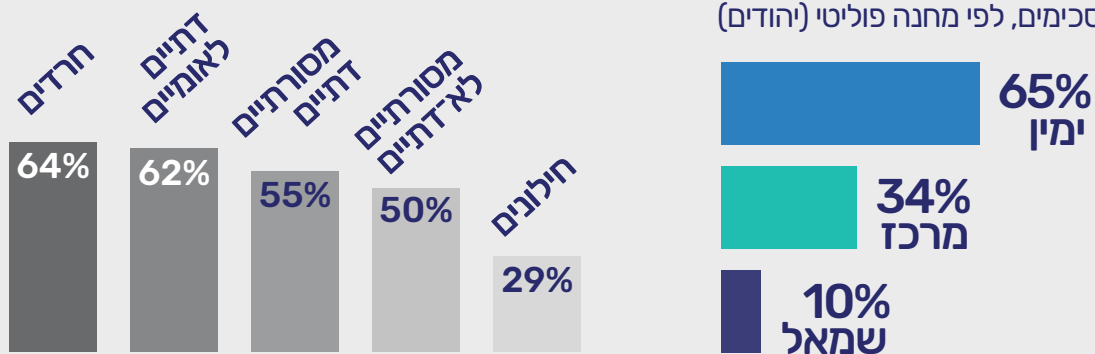
יהודית ו/או דמוקרטיה?

יש לקחת את זכות ההצבעה ממי
שלא מסכים להצהיר שישראל היא
מדינת הלאום של העם היהודי

(יהודים)

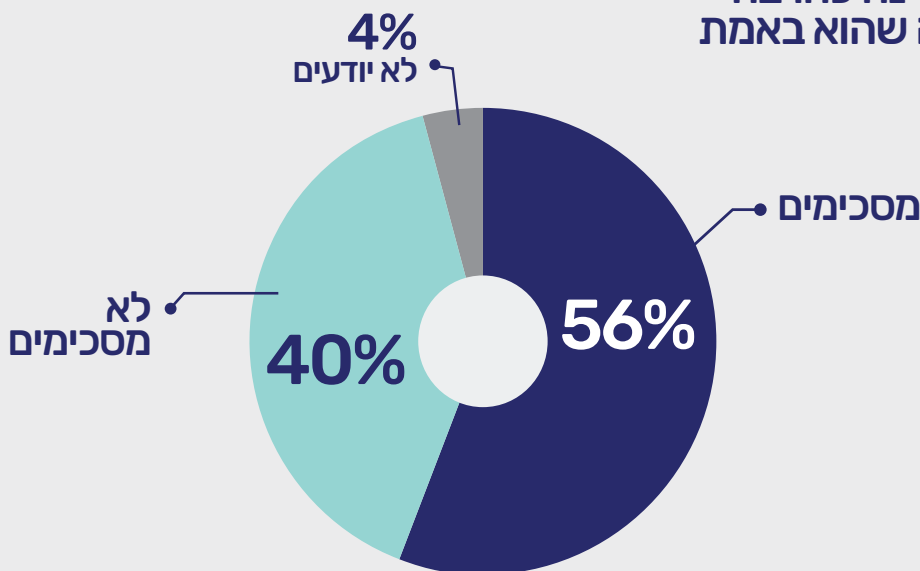
מסכימים, לפי מחנה פוליטי (יהודים)

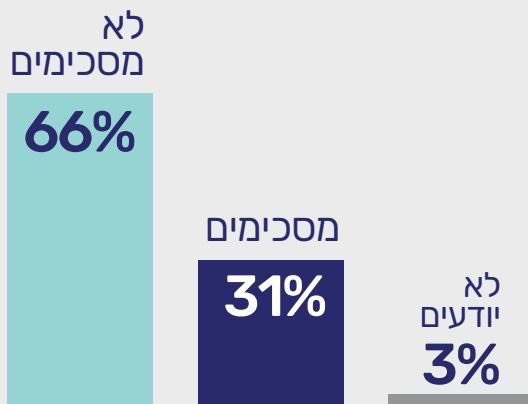
מסכימים, לפי רמת דתיות (יהודים)

פייק ניוז?

כלי התקשורת מתארים את המצב במדינה כהרבה יותר גרוע ממה שהוא באמת (כלל הציבור)

אם הממשלה נותנת כסף לשידור הציבורי צריך שתהיה לה השפעה גם על התכנים של השידורים (כלל הציבור)

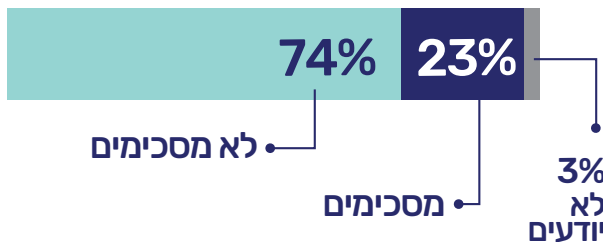
פייק ניוז?

מאיפה אתה מקבל את עיקר המידע שלך בנושאים פוליטיים? (ניתן היה לסמן מספר תשובות)

יהודים	ערבים	
52%	57.5%	טלוויזיה שידור/אינטרנט
27%	22.5%	רדיו
30%	15%	עיתונות מודפסת
24%	36%	רשתות חברתיות פייסבוק/טוויטר
14%	21%	בלוגים באינטרנט
17%	6%	שיחות עם חברים/ משפחה

צריך לחוקק חוק שיאפשר לסגור כלי תקשורת אם הוא מבקר בחריפות רבה מאוד את מדיניות הממשלה (כלל הציבור)

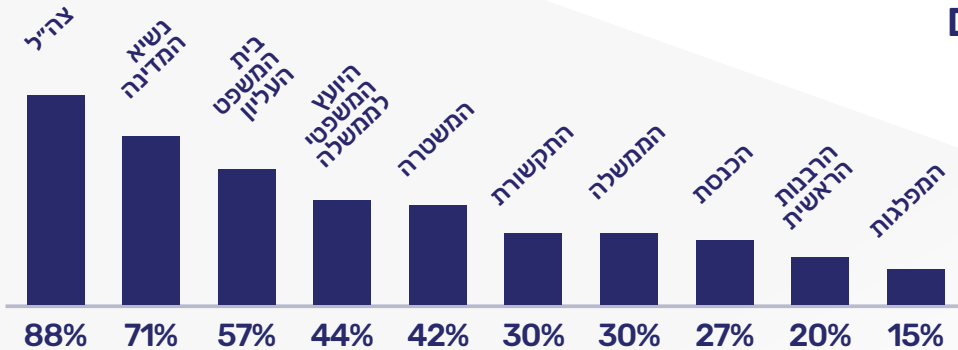

אמון במוסדות המדינה

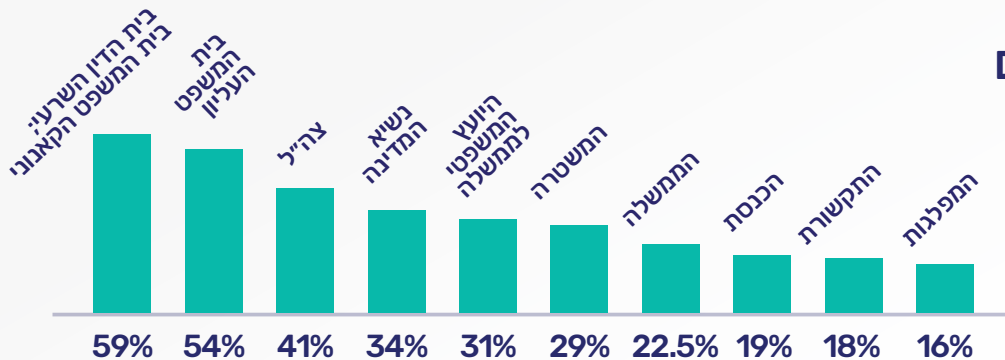
באיזה מוסד
הישראלים נותנים אמון?

יהודים

ערבים

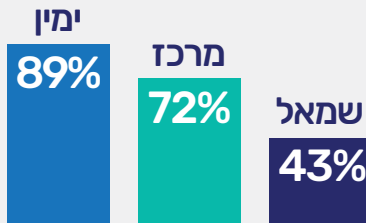
זכויות אדם ואזרח

ארגוני זכויות האדם והאזרח, כמו "האגודה לזכויות האזרח" ו"בצלם", גורמים נזק למדינה

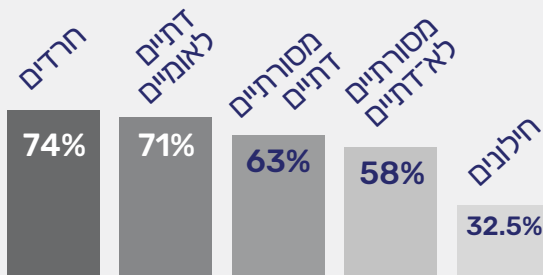
12%
מהערבים
מסכימים

59%
מהיהודים
מסכימים

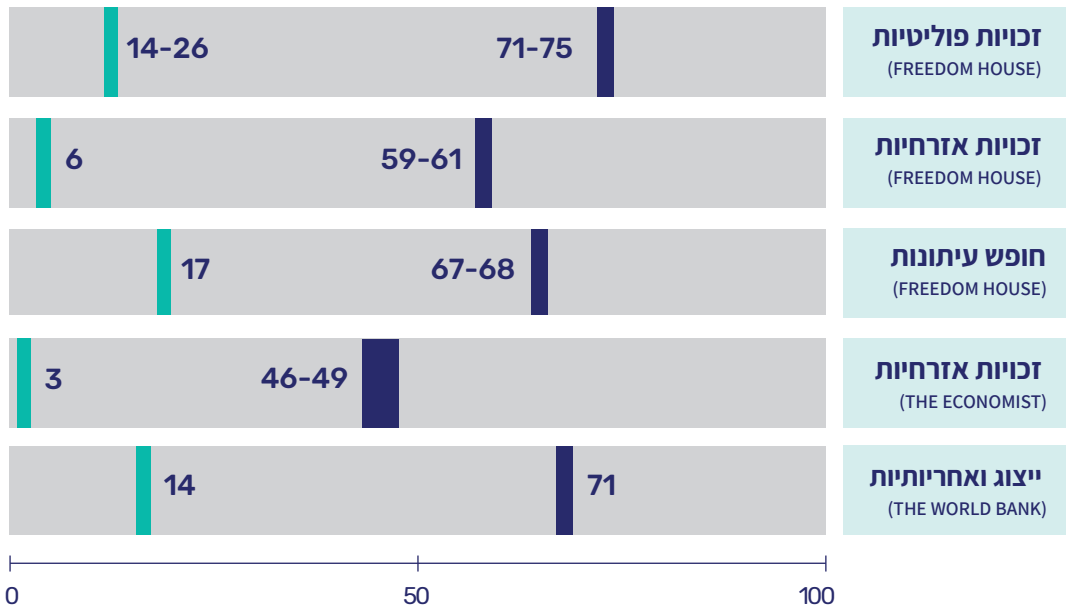
יש בישראל אנשים שמנצלים לרעה את חופש הביטוי כדי לפגוע במדינה מסכימים, לפי מחנה פוליטי (יהודים)

הפליטים והמהגרים הלא חוקיים מקלקלים את האופי של החברה הישראלית מסכימים, לפי רמת דתיות (יהודים)

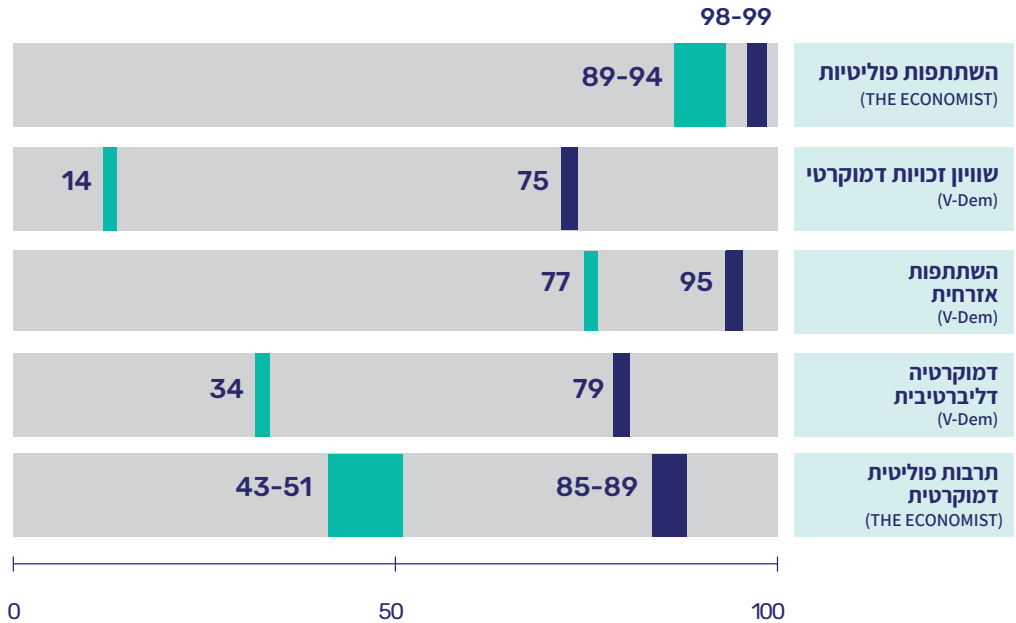
בבדיקת המדדים הבינלאומיים לאיכות הממשל ותפקוד המערכת השלטונית, הציגים של הדמוקרטיה בישראל אינם גרועים בהשוואה כלל-עולמית אבל נמצאים בתחתית בהשוואה למדינות ה-OECD.

זכויות וחירויות דמוקרטיות

■ אחוזון מכלל המדינות
■ אחוזון ממדינות ה-OECD

התהליך הדמוקרטי

משילות

המכון הישראלי לדמוקרטיה הוא מוסד עצמאי אי-מפלגתי, מחקרי ויישומי, הפועל בזירה הציבורית הישראלית בתחומי הממשל, הכלכלה והחברה. יעדיו הם חיזוק התשתית הערכית והמוסדית של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, שיפור התפקוד של מבני הממשל והמשק, גיבוש דרכים להתמודדות עם אתגרי הביטחון מתוך שמירה על הערכים הדמוקרטיים וטיפוח שותפות ומכנה משותף אזרחי בחברה הישראלית רבת הפנים.

מדד הדמוקרטיה הישראלית מתקיים במסגרת מרכז גוטמן לחקר דעת קהל ומדיניות ומציע הערכה שנתית של איכות הדמוקרטיה הישראלית. לצורך זה נערך מדי שנה בשנה, חמש עשרה שנים ברציפות, סקר רחב במדגם מייצג של האוכלוסייה הישראלית. הסקר השנה התקיים במאי בקרב 1,024 מרואיינים, המהווים מדגם מייצג של הציבור הישראלי מגיל 18 ומעלה.

מטרתו של הסקר לעמוד על המגמות בחברה הישראלית בשאלות כבדות משקל הקשורות להגשמת הערכים והיעדים הדמוקרטיים ולתפקוד של מערכות השלטון וממלאי התפקידים הנבחרים. ניתוח התוצאות מבקש לתרום לדיון הציבורי על מצב הדמוקרטיה בישראל וליצור מאגר מידע רחב שיעמיק את הדיון בנושא.

להזמנת הספר המלא:

orders@idi.org.il

02-5300800

YouTube | |

idi.org.il

המכון הישראלי
לדמוקרטיה